

PLA DOCENT

Curs: 3r i 4rt
Especialitat: Escenografia
Escola: ESAD
Departament: Teoria i història de les arts escèniques
Codi de l'assignatura: 552027
Assignatura: TEORIA I HISTÒRIA DE LA INDUMENTÀRIA I EL VESTUARI TEATRAL
Tipus d'assignatura: Optativa
Crèdits ECTS de l'assignatura: 4 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 60 hores lectives i 40 hores de treball autònom
Impartició: semestral
Professors/es: Marta Rafa
Descriptors: Plantejament teòric i estudi de l'evolució històrica de la concepció formal i les idees estètiques en el camp dels costums socials i el seu reflex en la indumentària i específicament en la indumentària teatral, a l'àmbit de les civilitzacions occidentals.
Requisits: Cap.
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L'ASSIGNATURA:

Competències Genèriques (Transversals):

1. Fomentar l'expressió i la creació personal, integrant els coneixements teòrics, als tècnics i pràctics.
2. Ser crític però sensible i respectuós amb la informació, els judicis aliens i la diversitat creativa.
3. Autonomia en la recerca: Fer servir de manera eficaç els recursos de la informació i la comunicació: biblioteques, arxius, noves tecnologies, etc.
4. Autonomia en l'anàlisi: Saber destriar la informació significativa (anàlisi, síntesi i gestió).
5. Autonomia en el desenvolupament d'idees i argumentacions crítiques i raonades.
6. Organitzar i planificar autònomament el treball individual i d'equip.
7. Capacitat per pensar i treballar de manera creativa, tenint estratègies per a resoldre els problemes durant el procés de treball.
8. Capacitat per tenir una mirada crítica però constructiva sobre el treball dels altres i el d'un mateix.
9. Desenvolupar la sensibilitat vers el patrimoni cultural i històric, generant valors socials, humans i estètics que es reflexaran en la pràctica professional.

Competències Específiques:

1. Conèixer la teoria i la història de la indumentària teatral com a fonament cultural, referencial.
2. Entendre la història de la indumentària teatral en relació a la història de la indumentària i la moda, la història de les idees estètiques i la història de l'art i la història social.
3. Tenir eines per poder fer una anàlisi profunda de la indumentària teatral.
4. Comprendre i valorar propostes de disseny del personatge generats en marcs culturals i temporals diferents del propi i l'actual.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

1. Capacitat d'identificar, situar històricament i contextualitzar culturalment elements bàsics de la indumentària teatral.
2. Conèixer els dissenyadors de personatge més rellevants de la història de la indumentària teatral.
3. Adquirir aquells elements i conceptes que permeten comprendre la teoria, el valor i el sentit dels dissenys de la indumentària dramàtica en les diferents èpoques i llocs.
4. Saber relacionar la indumentària teatral amb les formes artístiques, les idees estètiques, la moda i el moment social.
5. Saber relacionar les formes artístiques històriques i les seves aportacions dins la història de la indumentària teatral amb les formes artístiques del present (modernes) i amb els processos de creació propis.

Habilitats, procediments o desteses:

1. Saber reconèixer els signes i codis que identifiquen, situen i contextualitzen un disseny del personatge en la història de la indumentària teatral.
2. Utilitzar adequadament la terminologia bàsica i pròpia de la història de la indumentària
3. Saber identificar els conceptes fonamentals i les característiques formals del disseny de la indumentària pròpia de cada context històric o geogràfic.
4. Saber reconèixer les característiques formals i els conceptes fonamentals dels dissenyadors més rellevants.
5. Saber raonar per què sorgeix en un moment concret una manera d'entendre i de fer indumentària. Relacionant-la amb altres factors contextuais d'àmbit estètic, artístic, de la moda i dels costums.
6. Saber analitzar i tenir un coneixement crític de la història de la indumentària teatral per a poder-la relacionar amb conceptes i models que encara perduren en la nostra realitat contemporània, i amb els propis processos.

Actituds:

1. Tenir autonomia a l'hora de buscar informació, sintetitzar-la i utilitzar-la en el procés d'estudi i de creació.
2. Saber establir paral·lelismes o contrastos entre diferents èpoques i diferents contextos culturals.
3. Tenir una mirada curiosa, oberta i crítica vers altres èpoques i els seus processos i resultats creatius, per descobrir nous sistemes, paradigmes i metodologies artístiques.
4. Ser conscient de les mancances, aptituds i necessitats pròpies.
5. Participar de forma activa en les activitats d'aprenentatge.
6. Ser capaç de desenvolupar uns criteris estètics i ideològics sent crític i flexible tant amb les pròpies idees com amb les dels altres.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Blocs de contingut:

Bloc 1: Introducció a les fonts i al treball de documentació i recerca.

Bloc 2: Recorregut històric pels costums, estètiques i indumentàries del món occidental de l'origen al segle XIX. Indumentària teatral anònima.

Bloc 3: Grans dissenyadors del segle XX i XXI.

Indumentària teatral d'autor: el disseny del personatge en els segles XX i XXI.

Incursions d'artistes plàstics i dissenyadors de moda en la indumentària teatral.

Bloc 4: Altres gèneres: l'òpera i la dansa.

Bloc 5: La indumentària en el teatre català. Alguns noms propis.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia

4 crèdits ECTS. L'assignatura compta amb 60 hores de lectivitat i 45 hores de treball autònom que s'organitzaran de la següent manera:

1. Classes magistrals:

Sessions expositives, explicatives i demostratives dels conceptes fonamentals que conformen la història de l'a indumentària teatral. Les classes magistrals suposen la participació activa de l'alumne en la comprensió dels conceptes explicats.

2. Elaboració d'exercicis:

Es tracta de construir el coneixement a través de la interacció i l'activitat. L'alumne desenvoluparà activitats d'aprenentatge individuals o en grup per l'aprofundiment dels conceptes que proporciona la història de la indumentària teatral.

Avaluació:

L'avaluació és continuada.

Es valorarà l'adquisició de coneixements i competències a través de diversos exàmens i treballs. No existeix per tant, la possibilitat d'avaluació a partir d'un examen o treball únic que substitueixi el seguiment de tota l'assignatura.

Els criteris d'avaluació seran:

- Assistència, puntualitat i actitud de l'alumne (10%)
- Evolució de l'alumne durant el procés d'aprenentatge (10%)
- Entrega de treballs i/o presentació de pràctiques al llarg de tota l'assignatura (80%)

Es aquest darrer apartat es valorarà:

1. Saber identificar, situar i contextualitzar elements i personatges bàsics de la indumentària teatral.
2. Conèixer els diferents fonaments i que han donat peu, han contextualitzat i han estat determinants en el desenvolupament de la història de la indumentària.
3. En relació a les activitats d'aprenentatge a classe o diferides s'avaluarà el lliurament a termini, presentació, expressió i assoliment dels objectius proposats.

Amb el 25% de faltes d'assistència a aquesta assignatura el professor té la facultat, si vol, de suspendre l'alumne.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

- ALIER, Roger: *Historia de la ópera*; Barcelona: Ma non troppo, 2002.
- BATLLE, C.; BRAVO, I.; COCA, J.: *Adrià Gual mitja vida de modernisme*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1992.
- BAUR-HEINHOLD, M.: *Teatro barocco*. Milano: Electa, 1968.
- BOUCHER, F.: *Historia del traje en occidente desde la antigüedad hasta nuestros días*. Barcelona: Montaner y Simon, 1967.
- CAPELLA, M.: *Il Teatro alla moda. Ostumi di scena. Grandi stilisti*. Roma: Umberto Allemandi & C., 2010.
- CHARLES-ROUX, E.: *Yves Saint Laurent et le théâtre*. Herscher, 1986.
- CUNNINGTON, P.: *Costume in pictures*. London: Studio Vista Limited, 1964.
- D'AMICO DE CARVALHO, C., VERGANI, G.: *Pièto Tosi: Costumie scenografie*. Milano: Electa, 2006.
- Els ballets russos de Diaghilev 1909-1929: quan l'art balla amb la música*: Barcelona: Fundació La Caixa, 2011.
- Fortuny e Caramba: la moda a teatro, Costumi di scena 1906-1936*. Venècia: Cataloghi Marsilio, 1987.
- GARCIA I FERRER, J.M.: *Amenós, Prunés*, Barcelona: Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, 1992.
- GRAELLS, G.-J.; BUESO, A.: *Fabià Puigserver*. Barcelona: Diputació de Barcelona-Teatre Lliure- IT, 1996.
- GRAELLS, G.-J.; URSINI, G.: *Fabià Puigserver scénographe*. París: Unión des théâtres de l'Europe, 1995.
- Inspiraciones. Mariano Fortuny y Madrazo*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2010.
- KAHANE, M.; PINASA, D.: *Le tutú. Petite guide*. París: Opera National de Paris, 1997.
- LAVER, J.: *Breve història del traje y la moda*. Madrid: Cátedra, 1995 [1969].
- NEWTON, S. M.: *Renaissance Theatre Costume*. London: Rapp and Whiting Limited, 1975.
- NOISETTE, P.: *Couturiers de la danse*, París: Éditions de la Martinière, 2003.
- SCHOUVALOFF, A.: *The theatre on paper*. London: Sotheby's publications, 1990.
- URREA, I.-I.: *Mariaelena Roqué desvesteix Carles Santos*. Barcelona: Museu tèxtil i de la indumentària, 2006.